

Streszczenia w języku polskim

Katarzyna Cymbranowicz

Słowa kluczowe: *COVID-19*, pandemia, integracja, Polska, Unia Europejska

Celem artykułu jest prezentacja i ocena skuteczności działań podjętych przez Unię Europejską w kontekście walki z pandemią *SARS-CoV-2* w pierwszych miesiącach jej trwania.

Koronawirus *SARS-CoV-2* i wywołana przez niego choroba *COVID-19* spowodowały kryzys humanitarny, który bardzo szybko stał się wyzwaniem dla wszystkich społeczeństw i gospodarek w XXI w., w tym również Unii Europejskiej. Była kanclerz Niemiec Angela Merkel uważała nawet pandemię koronawirusa za wyzwanie „historycznych wymiarów” dla Unii Europejskiej, co oznacza „największy sprawdzian od chwili jej powstania”. Z kolei były przewodniczący Komisji Europejskiej – Jean-Claude Juncker, mówił o *polikryzysie*, opisując mnogość wyzwań, z jakimi musi się mierzyć Unia Europejska.

Uzasadnione jest zatem pytanie, czy obecną sytuację *polikryzysu* uda się rozwiązać w takim stopniu, by proces integracji europejskiej mógł się rozwijać, a w dłuższej perspektywie cała Unia Europejska wyszła z niego bardziej zintegrowana.

W oparciu o hermeneutykę dokumentów unijnych ukazano główne kierunki zaproponowanych i realizowanych przez Unię Europejską działań.

Ks. Marek Jodkowski

Słowa kluczowe: cholera, dżuma, strach, Warmia i Mazury, zaraza.

Celem artykułu jest przedstawienie problemu strachu w obliczu różnych zagrożeń i plag, który przejawiał się w historii Warmii i Mazur.

Autor stawia hipotezę, że szczególne znaczenie strachu uwidaczniało się w konfrontacji z zarazą, która łatwo się rozprzestrzeniała, dziesiątkując miejscową ludność. Przejawy paniki obserwowano zwłaszcza w czasie epidemii dżumy i cholery. Brak właściwego

rozpoznania choroby generował błędne decyzje dotyczące jej zwalczania, co potęgowało negatywne nastawienie wśród lokalnych społeczności. Nadzwyczajne okoliczności prowadziły do burzenia tradycyjnego rytmu życia i zwyczajów, zwłaszcza dotyczących obchodzenia się z chorymi i ze zmarłymi. Zarazę interpretowaną w duchu religijnym wiązano z karą, zesłaną przez Boga. W celu jego przebłagania, czy też zadośćuczynienia, fundowano świątynie, składano śluby, odbywano pielgrzymki, inicjowano procesje, a także stawiono kapliczki i krzyże.

Autorzy kilku monografii, którzy zajmowali się tymi problemami, skupili się na przebiegu epidemii, zarządzeniach władz państwowych, a także sposobach leczenia, zwłaszcza w perspektywie ówczesnej wiedzy medycznej. Publikacje te traktowały jednak zagadnienie strachu, który towarzyszył rozprzestrzenianiu się zarazy marginalnie.

Metoda badawcza to analiza dotychczasowego piśmiennictwa poświęconego chorobom, żeby wykazać znaczenie strachu jako przyczyny sprawczej w dziejach społeczności.

Rafał Kęsek

Słowa kluczowe: infodemia, dezinformacja, *COVID-19*, Ukraina, Rosja

Celem prezentowanego artykułu jest analiza zjawiska infodemii oraz związanej z nią dezinformacji na temat pandemii *COVID-19*, które kształtowały infosferę Ukrainy w latach 2020-2022. Rozważania zawarte w tekście koncentrują się głównie na cechach specyficznych omawianego zjawiska, są próbą odpowiedzi na pytanie, na ile infodemia dezinformacji dotycząca *COVID-19* w wydaniu ukraińskim różni się od analogicznych tendencji kształtujących sytuację wewnętrzną i sferę informacyjną w innych krajach na świecie.

W artykule postawiono roboczą tezę, iż infodemia covidowa w Ukrainie miała po pierwsze wyraźną proveniencję zewnętrzną (w dużej mierze jednoźródłową), a także mocno adaptacyjny charakter, jako funkcja, element szerszej akcji dezinformacyjnej prowadzonej przez Federację Rosyjską wobec Ukrainy i jej mieszkańców.

Zaprezentowana analiza pozwoliła wskazać główne elementy charakterystyczne dla infodemii dezinformacji w Ukrainie i potwierdzić zależność badanego zjawiska od czynnika zewnętrznego, wpływu Federacji Rosyjskiej.

Zuzanna Kowalczyk

Słowa kluczowe: Hiszpania, polityka zagraniczna, nierówności społeczne, globalna pandemia *COVID-19*, Unia Europejska.

Celem artykułu jest ukazanie wybranych problemów, które w Hiszpanii pojawiły się lub zaostrzyły po wybuchu światowej pandemii *COVID-19*.

Skupiono się przede wszystkim na zjawisku nierówności społecznych. Postawiono hipotezę, że ich pogłębienie się w omawianym okresie spowodowane było koniecznością wprowadzenia obostrzeń sanitarnych, które, mając na celu ochronę zdrowia i życia, miały także negatywne konsekwencje w postaci wzrostu bezrobocia. W Hiszpanii dotyczyło to przede wszystkim sektora turystyki i usług związanych z wypoczynkiem, rozrywką i transportem.

Założono, iż problem nierówności będzie jednym z priorytetowych dla rządu hiszpańskiego, a jego ograniczeniu będą sprzyjały reformy zawarte w planach odbudowy gospodarki po pandemii.

W drugiej części artykułu podjęto próbę pokazania, jakie wyzwania pandemia postawiła przed hiszpańską dyplomacją. Przedstawione zostały problemy związane z uczestnictwem Hiszpanii w polityce Unii Europejskiej: przyjęto założenie, iż dyplomacja hiszpańska zwiększy swoją aktywność na forum unijnym w okresie kryzysu m.in. w celu uzyskania funduszy pomocowych, na korzystnych dla siebie warunkach. Podniesiona została także kwestia czynników, które mogą wzmocnić pozycję Hiszpanii, jak i sprawić, iż działalność na forum UE może przyczynić się do powodzenia reform wdrażanych po kryzysie.

Zastosowano analizę materiałów zastanych, danych statystycznych, raportów i badań opublikowanych w okresie po wybuchu pandemii w Europie w 2020 r. Oparto się w większości na źródłach internetowych: raportach i analizach badaczy hiszpańskich, rządowych bazach danych, zestawieniach i informacjach publikowanych przez organizacje pozarządowe.

Aleksandra Kruk

Słowa kluczowe: monachijska konferencja bezpieczeństwa, pandemia *COVID-19*, kryzys rosyjsko-ukraiński.

W artykule przeanalizowano problem percepcji pozycji Zachodu i świata transatlantyckiego, a także dyskurs dotyczący konfrontacji i kooperacji w świecie transatlantyckim oraz ocenę ryzyka, związaną z ewolucją globalnych zagrożeń, które były prezentowane podczas Monachijskich Konferencji Bezpieczeństwa po 2020 r.

Postawiono hipotezę, że analizowane w Monachium raporty odzwierciedlają poczucie zagrożenia aktualnymi kryzysami i diagnozowanym ryzykiem, np. wynikającym ze światowej pandemii oraz są prezentowane na forum, które jest ważnym (aczkolwiek mało skutecznym) narzędziem do prowadzenia polityki międzynarodowej przez państwa i inne podmioty międzynarodowe. Druga hipoteza stanowi, że Niemcy wykorzystują Monachijską Konferencję Międzynarodową jako arenę prezentowania i promowania kierunków polityki zagranicznej,

Spośród omawianych w agendzie konferencji monachijskich wyzwań, wybrano 2 studia przypadków: reakcje na pandemię *COVID-19* oraz na kryzys rosyjsko-ukraiński. Zwrócono dużą uwagę na polityczny i intelektualny dyskurs dotyczący tego kryzysu.

W artykule wykorzystana została analiza komparatywna, prowadzona według wyznaczonych etapów: deskrypcji i interpretacji oddziaływania pandemii *COVID* na relacje wewnętrzne i międzynarodowe z uwzględnieniem zarówno paradygmatu neoliberalnego, jak i neorealizmu

Dietmar Neutatz

Słowa kluczowe: traktat z Rapallo, Niemcy, Rosja Sowiecka, niemiecka Ostpolitik

Układ zawarty w Rapallo między Niemcami a Rosją Sowiecką (16 kwietnia 1922 r.) nadal stanowi ważny punkt odniesienia w stosunkach niemiecko-rosyjskich i niemieckiej Ostpolitik. Już współczesni przypisali mu wiele cech i mitów, które oddziałują po dziś dzień. Podejmując analizę komentarzy i wypowiedzi zgromadzonych na przestrzeni stu lat, niniejszy artykuł ma na celu ukazanie, jakie figury myśli przypisywano „Rapallo”, jakim potrzebom i pragnieniom odpowiadały, jak były aktualizowane w przełomowych momentach stosunków niemiecko-rosyjskich, i jakie były ich długofalowe skutki.

Okazuje się, że „Rapallo” stało się pakietem kodów dla oznaczenia pewnych poglądów w polityce niemieckiej, których nie można już oddzielić od wydarzenia historycznego, gdyż weszły w skład jego ogólnego znaczenia. Ponieważ cele i oczekiwania,

dzięki którym traktat uzyskał szerokie poparcie w Niemczech w latach dwudziestych XX wieku, były w większości nie do utrzymania po zakończeniu drugiej wojny światowej, „Rapallo” stało się obciążeniem dla niemieckiej polityki zagranicznej.

Podjęmowane niekiedy próby odwoływania się do wybranych aspektów traktatu, takich jak porozumienie między różnymi systemami politycznymi, jako modeli prowadzenia działań, są skazane na niepowodzenie.

Martyna Siudak

Słowa kluczowe: Wejsuny, Mazury, Eugeniusz Bielawski, izba regionalna, Wirtualna Izba Regionalna, *Covid-19*, Facebook

Celem artykułu jest opisanie historii Izby Regionalnej w Wejsunach i przybliżenie sylwetkę jej twórcy – Eugeniusza Bielawskiego, dzieląc jej działalność na dwa okresy. 14 września 1974 r., po trzech latach od otwarcia, Izba została aktem notarialnym przekazana gminie. We wnętrzach zgromadzono wiele eksponatów, m.in. stare narzędzia gospodarcze, kancjonały, kufry, meble.

W 2020 r. Izba po ponad trzydziestu latach została ponownie otwarta. Opisano działalności „nowej” Izby, który w dużej mierze przypadł na okres pandemii. Biorąc pod uwagę te okoliczności, autorka sprawdziła, jak epidemia wpłynęła na funkcjonowanie wiejskiego muzeum. W tym celu przeanalizowała działalność placówki związaną m.in. z publikacjami dotyczącymi izby w prasie regionalnej (analiza zawartości prasy) oraz zbadała główny kanał komunikacyjny używany przez kustosza muzeum (profil Wirtualna Izba Regionalna na Facebooku – analiza zawartości). Głównym celem podjętych analiz była m.in. kategoryzacja treści zamieszczanych na wirtualnym profilu placówki; ocena multimedialności tych treści; próba wyodrębnienia najpopularniejszych materiałów, a także sprawdzenie, czy i jak użytkownicy sieci reagują na publikowane tam komunikaty.

Autorka korzystając z różnych narzędzi analizuje główny kanał komunikacji używany przez kustosza muzeum (profil *Wirtualna Izba Regionalna* na Facebooku) oraz opisuje działalność medialną placówki, związaną z popularyzowaniem wiedzy na temat Izby w regionalnych mediach. Wykorzystuje w tym celu niepublikowane fragmenty dzienników, które prowadził założyciel wiejskiego muzeum.

